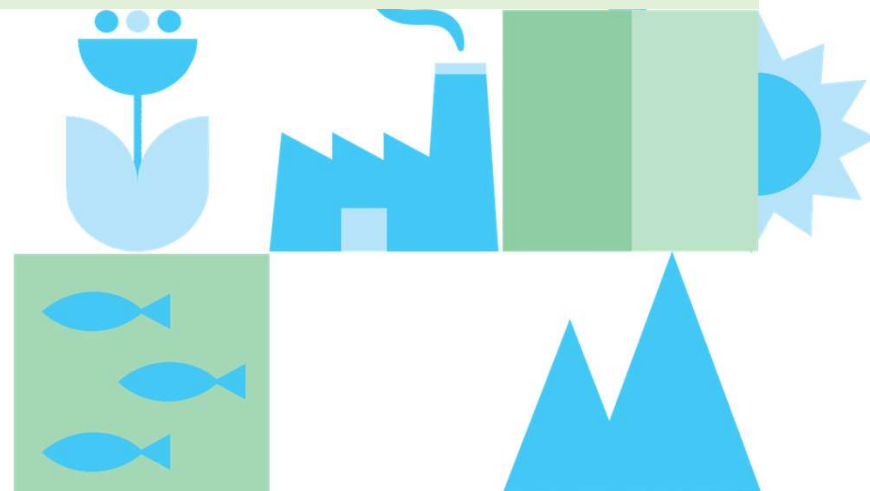

Naujų pavojingumo klasių nustatymas CLP reglamente

Aplinkos apsaugos agentūros Cheminių medžiagų skyriaus
Vyriausioji specialistė Agnė Janonytė
Tel. +370 612 63024 el. p. agne.janonyte@gamta.lt

Turinys

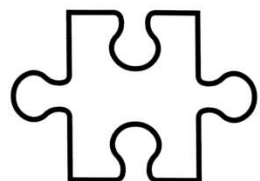
- *Teisinis pagrindas / Taikymo datos*
- *Naujų pavojingumo klasių nustatymas CLP reglamente:*
 - *Žmonių endokrininės sistemos ardymas (ED HH) ir Aplinkos organizmų endokrininės sistemos ardymas (ED ENV);*
 - *Patvarumo, bioakumuliacijos ir toksiškumo (PBT) arba didelio patvarumo ir didelės bioakumuliacijos (vPvB) pavojingumo klasė;*
 - *Patvarumo, mobilumo ir toksiškumo (PMT) arba didelio patvarumo ir didelio mobilumo (vPvM) pavojingumo klasė;*
 - *Teisinio reguliavimo priežastys, cheminių medžiagų klasifikavimo kriterijai, mišinių klasifikavimas, etiketės ženklinimo elementai*
- *Teisinės prievolės ir rekomendacijos prievolės vykdytojams.*

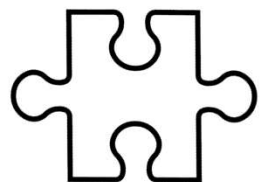
Teisinis pagrindas / Taikymo datos

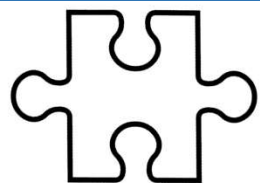
ES cheminių medžiagų reglamentavimas

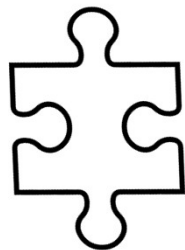
Pavojingų medžiagų direktyva (DSD) 1967

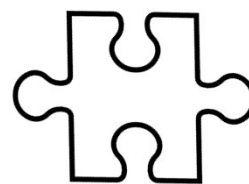
Pavojingų preparatų direktyva (DPD) 1999

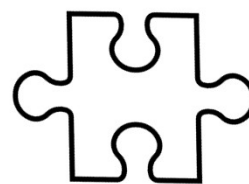
Direktyva dėl saugos duomenų lapų 1991

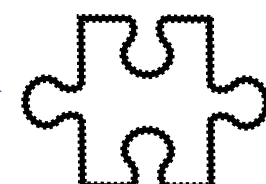
JT GHS 2002

CLP reglamentas 2008

REACH reglamentas (SDL) 2006

Reglamentas (ES)
2023/707

JT GHS ≠ CLP

CLP sukurtas, remiantis DSD ir DPD.

- CLP nėra kai kurių pavojingumo klasių kategorijų (pvz.: odos ėsdinimas / dirginimas 3 kat.).
- CLP turi specialias taisykles (CLP 33 str.).

- [Jungtinių Tautų visuotinai suderinta cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklavimo sistema](#) (JT GHS).
- [Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas \(EB\) Nr. 1272/2008](#) dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis REACH reglamentą (CLP reglamentas).

CLP reglamento peržiūros teisinis pagrindas

Vienas iš komunikate „Europos žaliasis kursas“ numatytų veiksmų – **stiprinti ir supaprastinti cheminių medžiagų teisinę sistemą, siekiant sukurti aplinką be toksinių medžiagų.**

Apie CLP reglamento peržiūrą paskelbta 2020 m. spalio 14 d. priimtoje Cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti. Po atlikto CLP reglamento įvertinimo buvo nustatyta trūkumų.

CLP reglamento peržiūros tikslas – panaikinti šio teisės akto spragas, pagerinti pavojaus nustatymą, nustatant naujas pavojingumo klases CLP reglamente, nes esami klasifikavimo kriterijai buvo nepakankami, nustatant pavojingas chemines medžiagas / mišinius. Juo siekiama labiau apsaugoti darbuotojus, profesionalius naudotojus, vartotojus ir aplinką.

- Gamintojai, importuotojai ir tolesni naudotojai yra raginami chemines medžiagas, kurios pasižymi pavojingomis savybėmis pakeisti mažiau pavojingomis.
- Pačių pavojingiausių žmonių sveikatai ir aplinkai cheminių medžiagų nustatymas galiausiai lems tokių medžiagų apribojimą, ypač jų naudojimą, gaminant vartotojų gaminius, ir tokiu būdu bus prisidedama prie aplinkos be toksinių medžiagų kūrimo.

Naujų pavojingumo klasių nustatymas CLP reglamente – įrankis, skirtas labiau apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.

CLP reglamento I priedo 3 ir 4 dalys papildytos naujų pavojingumo klasių nustatymo kriterijais

Fiziniai pavojai

- 1.Sprogstamosios medžiagos
- 2.Degios dujos
- 3.Dujų slėgis
- 4.Degūs skysčiai
- 5.Degios kietosios medžiagos
- 6.Savireaktyvios medžiagos ir mišiniai
- 7.Piroforinės medžiagos
- 8.Medžiagos, kurios kaitinamos išskiria degias dujas
- 9.Oksiduojančios dujos
- 10.Oksiduojantys skysčiai
- 11.Oksiduojančios kietosios medžiagos
- 12.Organiniai peroksidai
- 13.Koroziniai metalams

Pavojai sveikatai

- 14.Ūmus toksiškumas
- 15.Odos ėsdinimas / dirginimas
- 16.Smarkus akių pažeidimas / akių dirginimas
- 17.Odos jautrinimas
- 18.Kvėpavimo takų jautrinimas
- 19.Mutageninis poveikis ląstelėms
- 20.Kancerogeniškumas
- 21.Toksinis poveikis reprodukcijai
- 22.Specifinis organų toksiškumas (vienkartinis poveikis)
- 23.Specifinis organų toksiškumas (pakartotinis poveikis)
- 24.Aspiracijos pavojus
- 25.Žmonių endokrininės sistemos ardymas**

Pavojai aplinkai

- 26.Pavojus vandens aplinkai (ūmus ir lėtinis)
- 27.Ozono sluoksnį ardančios medžiagos
- 28. Aplinkos organizmų endokrininės sistemos ardymas**
- 29. PBT / vPvB medžiagos**
- 30. PMT / vPvM medžiagos**

Naujos pavojingumo klasės CLP reglamente

Įsigaliojus Komisijos deleguotajam reglamentui (ES) 2023/707, CLP reglamento I priedas papildytas šiomis naujomis pavojingumo klasėmis:

- 3.11. Žmonių endokrininės sistemos ardymas (ED HH 1 ir 2 kategorijos);
- 4.2. Aplinkos organizmų endokrininės sistemos ardymas (ED ENV 1 ir 2 kategorijos);
- 4.3. Patvarumo, bioakumuliacijos ir toksiškumo (PBT) arba didelio patvarumo ir didelės bioakumuliacijos (vPvB);
- 4.4. Patvarumo, mobilumo ir toksiškumo (PMT) arba didelio patvarumo ir didelio mobilumo (vPvM).

Priimtas
2022-12-19

Įsigaliojo
2023-04-20

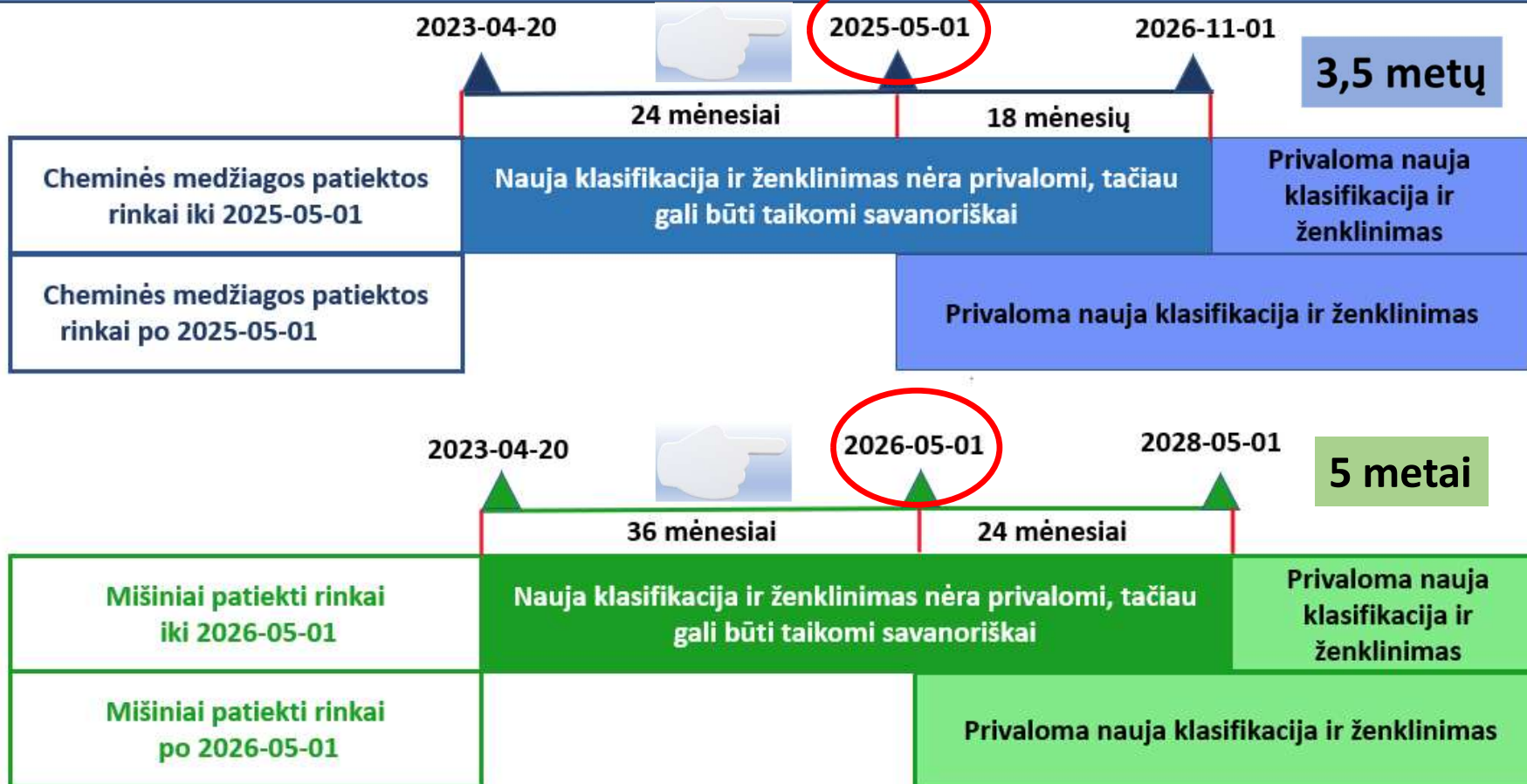
2023-03-31
Paskelbtas
ES
oficialiajame
leidinyje

2025-05-01
Cheminėms
medžiagoms
2026-05-01
Cheminiams
mišiniams
taikomas

Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) [2023/707](#) dėl cheminių medžiagų bei mišinių pavojingumo klasių

Taikymo datos

[Naujos pavojeingumo klasės CLP 2023 m.](#)

CLP reglamentas – pagrindinis ES teisės aktas, skirtas pavojų nustatymui

→ Iki Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2023/707 priėmimo

ED ir PBT / vPvB pavojai buvo įvertinami pagal skirtingus pramonės sektoriui būdingus teisės aktus:

- Pagal REACH reglamentą ED buvo įvertinamos kaip labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos (SVHC) kiekvienu konkrečiu atveju atskirai;
- Pagal REACH reglamento XIII priedo kriterijus nustatomos cheminių medžiagų PBT / vPvB savybės;
- Pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2017/2100 arba Komisijos reglamentą (ES) 2018/605 ED kriterijai buvo nustatyti biocidams ir pesticidams;

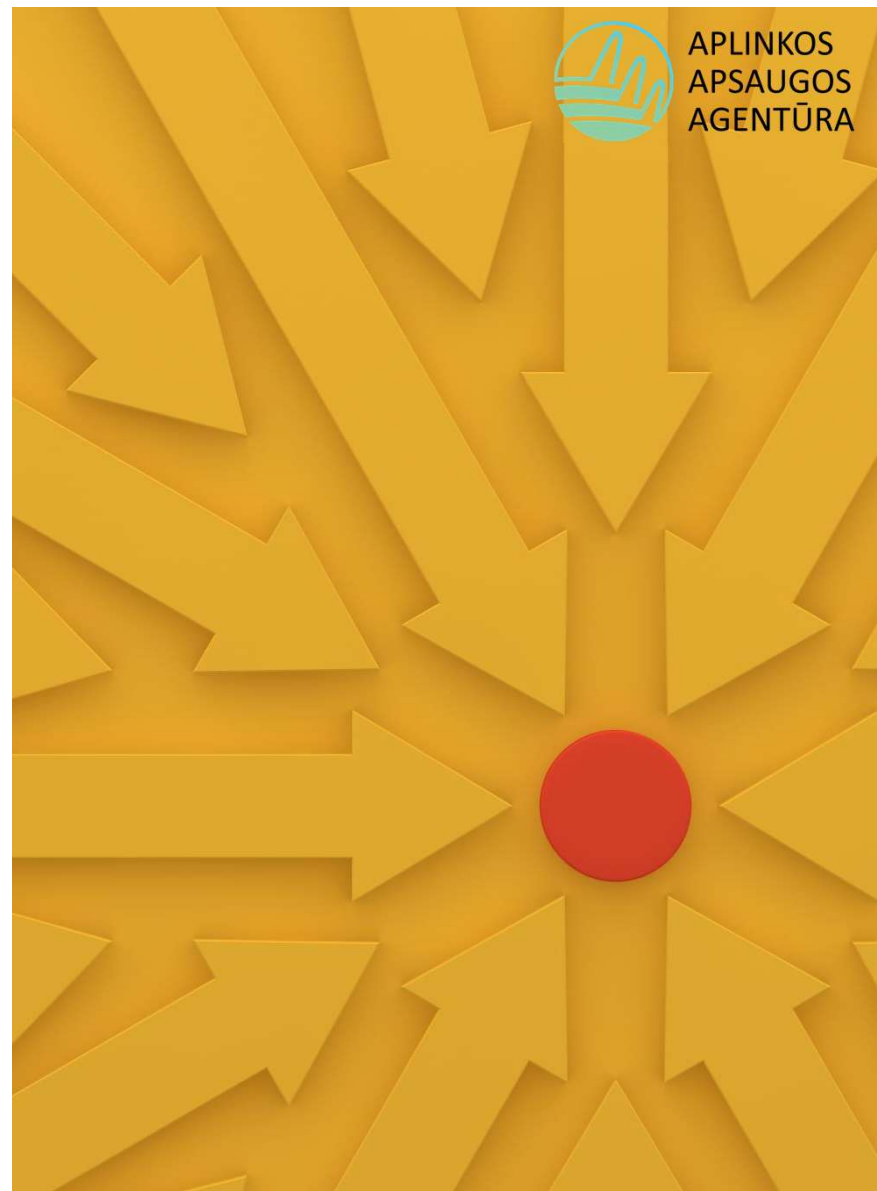
PMT / vPvM buvo atliekama keletas mobilumo įvertinimų.

→ Po Reglamento (ES) 2023/707 įsigaliojimo:

- Vienas reglamentas, nustatantis pavojų visoms pavojingumo klasėms.
- Vienas mokslinis komitetas (RVK), skirtas nuomonių dėl suderinto klasifikavimo ir ženklinimo rengimui.
- Aiškumas ir nuoseklumas → Viena cheminė medžiaga – vienas įvertinimas (1S1A)

APLINKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

Naujų pavojingumo klasių nustatymas CLP reglamente

- Teisinio reguliavimo priešastys,
- cheminių medžiagų klasifikavimo kriterijai,
- mišinių klasifikavimas,
- etiketės ženklinimo elementai

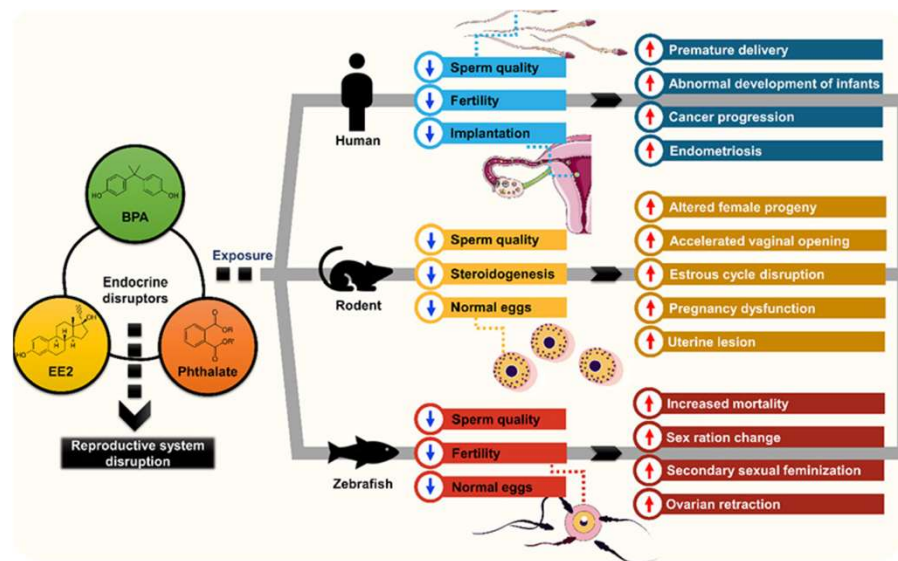
Žmonių endokrininės sistemos ardymas (ED HH) ir Aplinkos organizmų endokrininės sistemos ardymas (ED ENV)

Teisinio reguliavimo priežastys ir apsaugos tikslai: ED HH ir ED ENV

Endokrininę sistemą ardančios cheminės medžiagos (ED) kelia susirūpinimą dėl pavojaus žmonių sveikatai (HH) ir aplinkos organizmams (ENV), nes jos:

- Pakeičia vieną ar kelias endokrininės sistemos funkcijas, sukeldamos neigiamą poveikį sveiko individo organizmui, jo palikuonims, populiacijai.
- Žmonėms sukelia vystymosi ir dauginimosi sutrikimus, apsigimimus, nutukimą, diabetą, vėžį, nervų sistemos vystymosi sutrikimus. Stebimas šių sutrikimų kiekio didėjimas tiek pas vaikus, tiek pas suaugusiuosius.
- Šių cheminių medžiagų vertinimas pagal sektorinius teisės aktus, tokius kaip Biocidinių produktų reglamentą (BPR), Augalų apsaugos produktų reglamentą (PPPR) ir REACH reglamentą, perkeltas į CLP reglamentą (1S1A, CSS).->
- Labiau užtikrinta žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga.

Hyekyoung Hannah You, Gwonhwa Song, „[Review of endocrine disruptors on male and female reproductive systems](#)”.

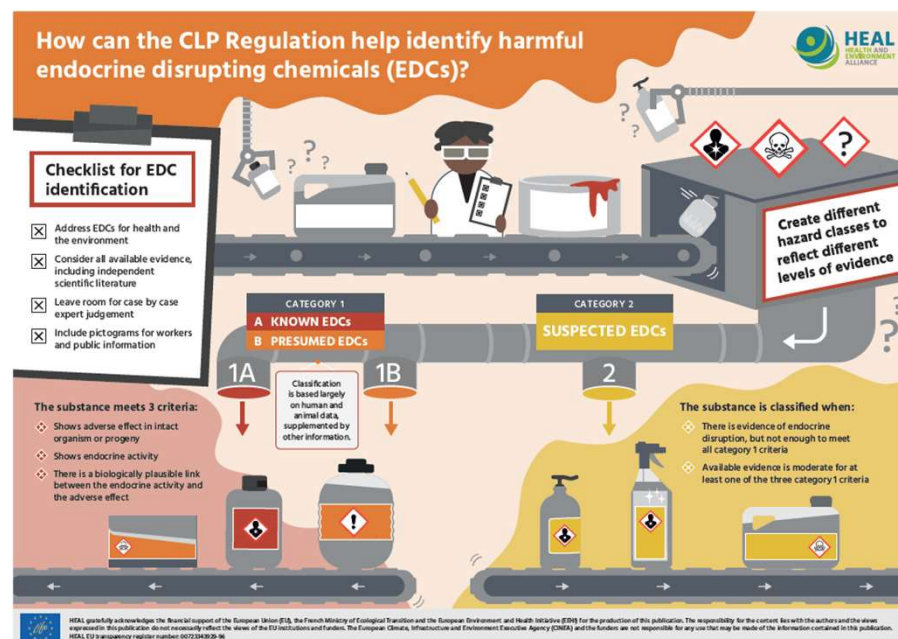
Endokrininę sistemą ardančios medžiagos dėl pavojaus žmonių sveikatai (HH) ir aplinkai (ENV)

Cheminė medžiaga turi atitikti visus šiuos kriterijus, kad ją būtų galima priskirti prie **endokrininę sistemą ardančių**:

- a) **pasižymėti endokrininiu aktyvumu;**
- b) **sukelti neigiamą poveikį sveikam organizmui, jo palikuonims arba būsimoms kartoms;**
- c) **įrodytas endokrininio aktyvumo ir neigiamo poveikio tarpusavio ryšys.**

Pavojingumo klasės dėl žmonių ir aplinkos organizmų endokrininės sistemos ardymo skirstomos į dvi kategorijas:

- **1 kategorija: Žinomos arba numanomos endokrininę sistemą ardančios medžiagos,** remiantis įrodymais iš šių šaltinių: a) žmonių duomenimis, b) gyvūnų duomenimis; ne gyvūnų duomenimis, pagal kuriuos galima daryti lygiavertes prognozes kaip ir pagal a ir b punktuose.
- **2 kategorija: Įtariamoms endokrininę sistemą ardančios medžiagos.** Šiai kategorijai priskiriamos medžiagos, kai įrodymai nėra įtikinami, kad būtų galima priskirti 1 kategorijai.

ED HH ir ED ENV: Mišinių klasifikavimo kriterijai

- Mišinio klasifikacija, kai turima bandymų duomenų apie visas mišinio sudedamąsias dalis arba kai turima duomenų apie kai kurias atskiras sudedamąsias dalis (CLP reglamento I priedo 3.11.2 lentelė (ED HH) ir 4.2.2 lentelė (ED ENV)):
 - Mišinys turi būti klasifikuojamas kaip endokrininę sistemą ardantis, jeigu nors viena sudedamoji dalis yra klasifikuojama, kaip 1 arba 2 kategorijos endokrininę sistemą ardanti, ir jeigu jos koncentracija mišinyje, viršija bendrąją koncentracijos ribą (žr. lentelę):

Sudedamoji dalis priskiriama:	Bendrosios koncentracijos ribos, dėl kurių mišinys priskiriamas:	
	1 kategorijos žmonių sveikatą veikiančioms endokrininę sistemą ardantioms medžiagoms	2 kategorijos žmonių sveikatą veikiančioms endokrininę sistemą ardantioms medžiagoms
1 kategorijos žmonių sveikatą veikiančioms endokrininę sistemą ardantioms medžiagoms	≥ 0,1 %	
2 kategorijos žmonių sveikatą veikiančioms endokrininę sistemą ardantioms medžiagoms		≥ 1 % [1 Pastaba]

Ribos taikomos kietosioms cheminėms medžiagoms ir skysčiams (masės dalimis) bei dujoms (tūrio dalimis).

ED HH ir ED ENV pavojingumo klasių ženklavimo elementai

3.11.3 lentelė

Žmonių sveikatą veikiančio endokrininės sistemos ardymo ženklavimo etiketės elementai

Klasifikacija	1 kategorija	2 kategorija
Simbolis/piktograma		
Signalinis žodis	Pavojinga	Atsargiai
Pavojingumo frazė	EUH380: Gali ardyti žmonių endokrininę sistemą	EUH381: Įtariama, kad ardo žmonių endokrininę sistemą
Atsargumo frazė dėl prevencijos	P201 P202 P263 P280	P201 P202 P263 P280
Atsargumo frazė dėl reakcijos	P308 + P313	P308 + P313
Atsargumo frazė dėl laikymo	P405	P405
Atsargumo frazė dėl pašalinimo	P501	P501

4.2.3 lentelė

Aplinką veikiančio endokrininės sistemos ardymo ženklavimo etiketės elementai

Klasifikacija	1 kategorija	2 kategorija
Simbolis/piktograma		
Signalinis žodis	Pavojinga	Atsargiai
Pavojingumo frazė	EUH430: Būdamas aplinkoje gali ardyti endokrininę sistemą	EUH431: Įtariama, kad būdamas aplinkoje ardo endokrininę sistemą
Atsargumo frazė dėl prevencijos	P201 P202 P273	P201 P202 P273
Atsargumo frazė dėl reakcijos	P391	P391
Atsargumo frazė dėl laikymo	P405	P405
Atsargumo frazė dėl pašalinimo	P501	P501

KOMISIJOS DELEGUOTOJO REGLAMENTO (ES) [2023/707](#) priedo 3.11 ir 4.2 skirsniai

Patvarumo, bioakumuliacijos ir toksiškumo (PBT) arba didelio patvarumo ir didelės bioakumuliacijos (vPvB) pavojingumo klasė

- Cheminė medžiaga laikoma PBT medžiaga, jei ji atitinka 4.3.2.1.1–4.3.2.1.3 skirsniuose nustatytus patvarumo (P), bioakumuliacijos (B) ir toksiškumo (T) kriterijus ir yra įvertinta pagal 4.3.2.3 skirsnį.
- Cheminė medžiaga laikoma vPvB medžiaga, jei ji atitinka 4.3.2.2.1 ir 4.3.2.2.2 skirsniuose nustatytus didelio patvarumo (vP) ir didelės bioakumuliacijos (vB) kriterijus ir yra įvertinta pagal 4.3.2.3 skirsnį.

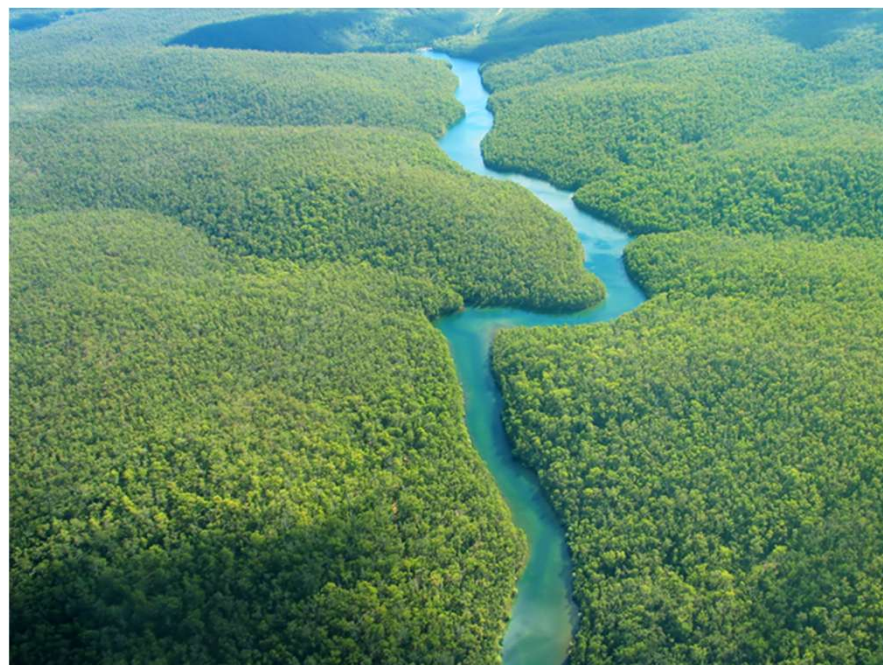
Teisinio reguliavimo priežastys ir apsaugos tikslai:

PBT/vPvB

Cheminės medžiagos kelia susirūpinimą, nes jos:

- Sunkiai skaidosi aplinkoje, nes yra patvarios;
- Bioakumuliuojasi gyvuose organizmuose ir mitybos grandinėse;
- Kaupiasi gyvūnų organizmuose ir žmogaus kūne, sukeldamos toksinius poveikius;
- Nuolatinės emisijos => jų koncentracijos aplinkoje, laikui bėgant, didėja;
- Pernešamos dideliais atstumais ir užteršia laukinę gamtą.

Didelė patirtis, vertinant chemines medžiagas, kurios pasižymi PBT / vPvB savybėmis (REACH reglamento XIII priedas).

Patvarumas (P) / didelis patvarumas (vP)

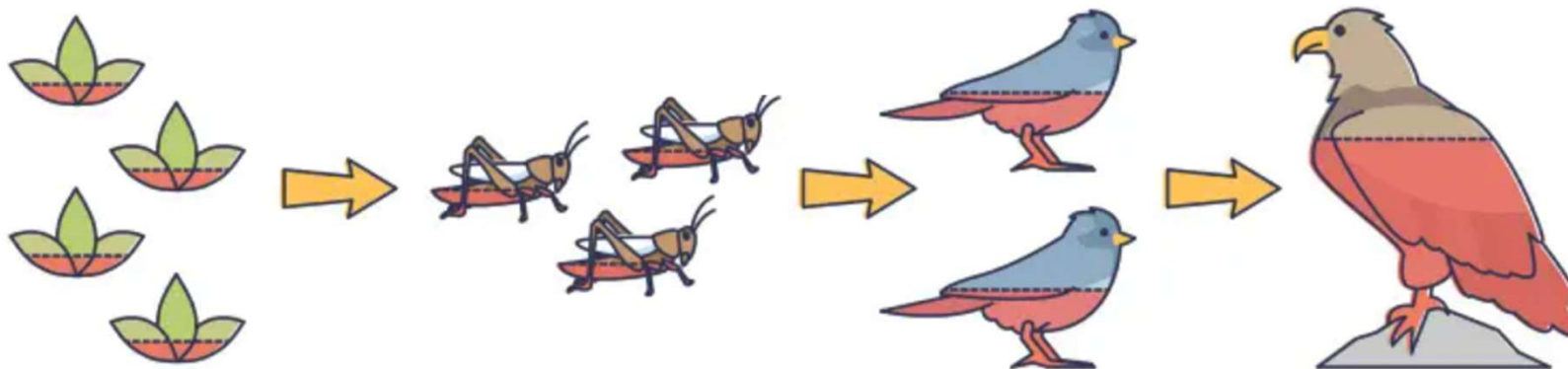
- Cheminė medžiaga laikoma atitinkančia **patvarumo (P)** arba **didelio patvarumo (vP)** kriterijų, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų (CLP reglamento I priedo 4.3 skirsnio 4.3.2.2.1. punktas ir 4.4 skirsnio 4.4.2.1.1. punktas): ->

Patvarumas	P kriterijai	vP kriterijai
Terpė	Skaidymo pusėjimo trukmė (dienomis)	Skaidymo pusėjimo trukmė (dienomis)
Vanduo (jūros)	>60	>60
Vanduo (gėlas / estuarinis)	>40	>60
Nuosėdos (jūrų)	>80	>180
Nuosėdos (gėlo / upės žiočių vandens)	>120	>180
Dirvožemis	>120	>180

Bioakumuliacija

- **Bioakumuliacijos potencialas** yra medžiagos ar tam tikrų mišinyje esančių medžiagų potencialas kauptis floroje ir faunoje, ir ilgainiui pereiti mitybos grandine.
- Bioakumuliacijos potencialui įvertinti pateikiami bandymų rezultatai. Turi būti vertinami su bioakumuliacija susiję parametrai, pvz.: **biokoncentracijos koeficientas (BCF)** ir oktanolio–vandens pasiskirstymo koeficientas (Kow).

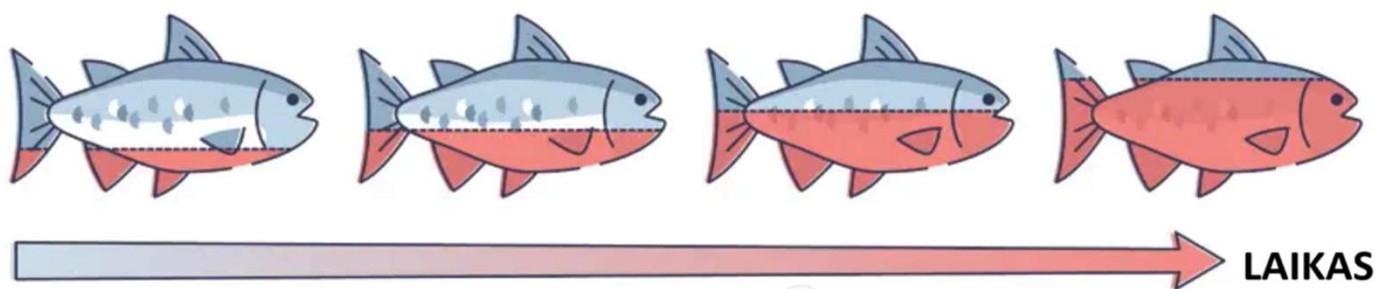
BIOMAGNIFIKACIJA

Bioakumuliacija (B) ir
didelė bioakumuliacija
(vB)

- Cheminė medžiaga laikoma atitinkančia **bioakumuliacijos (B) arba didelės bioakumuliacijos (vB)** kriterijų, jei **biokoncentracijos vandens gyvūnuose koeficientas (BCF)** (CLP reglamento I priedo 4.3 skirsnio 4.3.2.1.2. ir 4.3.2.2.2. punktai):
 - **Bioakumuliacinė (B):** $BCF > 2\ 000$ arba
 - **Didelės bioakumuliacijos (vB):** $BCF > 5\ 000$.

BIOAKUMULIACIJA

Toksiškumas (T) (1)

Toksiškumas – tai medžiagos savybė sukelti neigiamą poveikį gyviems organizmams (pvz., žmonėms, gyvūnams) tam tikromis dozėmis ar koncentracijomis. Jei medžiaga yra **toksiška**, ji gali sukelti ligas, apsinuodijimus ar net mirtį.

Poveikis priklauso nuo:

- **Dozės** (kiek medžiagos patenka į organizmą),
- **Poveikio trukmės** (kiek laiko veikia),
- **Organizmo jautrumo.**

Toksiškumas gali būti:

- **Ūmus toksiškumas** – poveikis per trumpą laiką (pvz., apsinuodijimas).
- **Lėtinis toksiškumas** – poveikis ilgą laiką (pvz., vėžys dėl ilgalaikio cheminių medžiagų poveikio).

Toksiškumas (T) (2)

- Cheminė medžiaga laikoma atitinkančia **toksiškumo (T)** kriterijų bet kuriuo iš šių atvejų (CLP reglamento I priedo 4.3 skirsnio 4.3.2.1.3. punktas ir 4.4 skirsnio 4.4.2.1.3. punktas):
 - **Ekotoksiškumas:** ilgalaikė pastebimo poveikio nesukelianti koncentracijos (NOEC) jūrų arba gėlavandeniuose organizmuose (pvz.: žuvims, vėžiagyviams, dumbliams ir kt. vandens augalams) vertė yra mažesnė, nei 0,01 mg/L.
 - **Žinduolių toksiškumas:** cheminė medžiaga atitinka priskyrimo CLP reglamento I priedo 4.3 skirsnio 4.3.2.1.3. punkte nurodytoms pavojingumo klasėms kriterijus.

Toksiškumas	T kriterijai	
Ekotoksiškumas	Poveikio trukmė: Lėtinis NOEC arba EC ₁₀ jūrų arba gėlavandeniuose organizmuose	Vertė (mg/L): <0,01
Žinduolių toksiškumas	Cheminė medžiaga atitinka priskyrimo prie	Kategorija
	Kancerogeninių	1A arba 1B kategorijos
	Mutageninį poveikį lytinėms ląstelėms sukeliančių	1A arba 1B kategorijos
	Toksiškų reprodukcijai	1A, 1B arba 2 kategorijos
	Specifinio toksiškumo konkrečiam organui po kartotinio poveikio	1 arba 2 kategorijos
	Žmonių arba aplinkos organizmų endokrininę sistemą ardančių	1 kategorijos

Patvarumo, mobilumo ir toksiškumo (PMT) arba didelio patvarumo ir didelio mobilumo (vPvM) pavojingumo klasė

- Cheminė medžiaga laikoma PMT medžiaga, jei ji atitinka 4.4.2.1.1, 4.4.2.1.2 ir 4.4.2.1.3. skirsniuose nustatytus patvarumo (P), mobilumo (M) ir toksiškumo (T) kriterijus ir yra įvertinta pagal 4.4.2.3 skirsnj.
- Cheminė medžiaga laikoma vPvM medžiaga, jei ji atitinka 4.4.2.2.1 ir 4.4.2.2.2 skirsniuose nustatytus didelio patvarumo (vP) ir didelio mobilumo (vM) kriterijus ir yra įvertinta pagal 4.4.2.3 skirsnj.

APLĪNKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

Teisinio reguliavimo priēžastys ir apsaugos tikslai: PMT / vPvM

Cheminēs medēziagos kelia susirūpinamā, nes jos:

- Labai patvarios ir mobilios (ēzemas adsorbcijas potencialas);
- Gali patekti j vandens ciklā: upes, eēzerus, gruntinius vandenis ir net geriamajj vandenj;
- Tik iēš dalies pašalinamos nuotekū apdorojimo procese;
- Su vandeniu perneēšamos dideliais atstumais toli nuo tarēšos ēaltinio;
- Dēl nuolatiniū emisijū jū koncentrācija aplinkoje laikui bēgant didēja;
- Gali sukelti toksinj poveikj ēmonēms ir gyvūnams.
- Tikslas – apsaugoti geriamojo vandens iēsteklius.
- PMT / vPvM – nauja pavojingumo klasē. Nēra tokiomis savybēmis pasiēžyminēčių medēziagū teisinio reguliavimo patirties.

Mobilumas (M) / didelis mobilumas (vM)

- **Koa** – tai pasiskirstymo organinėje anglyje ir vandenyje koeficientas, kuris parodo cheminės medžiagos gebėjimą būti absorbuotai organinėje dirvožemio, dumblio ar nuosėdų dalyje.
- Cheminė medžiaga laikoma atitinkančia **mobilumo (M)** arba **didelio mobilumo (vM)** kriterijų, jeigu mažiausia Log Koa vertė, kai pH siekia 4-9, yra (CLP reglamento I priedo 4.4 skirsnio 4.4.2.1.2. ir 4.4.2.2.2. punktai):
 - **Mobili (M):** Log Koa < 3
 - **Didelio mobilumo (vM):** Log Koa < 2
- Ši pavojingumo klasė (PMT arba vPvM savybės) taikoma visoms organinėms cheminėms medžiagoms, įskaitant organinius metalo junginius.

PBT / vPvB ir PMT / vPvM – Mišinių klasifikavimo kriterijai

- Cheminis mišinys turi būti klasifikuojamas kaip **patvarus, bioakumuliacinis ir toksiškas (PBT)** arba **labai patvarus ir didelės bioakumuliacijos (vPvB)**, jeigu nors viena cheminio mišinio sudedamoji dalis yra klasifikuojama kaip PBT arba vPvB ir jeigu jos mišinyje yra ne mažiau, negu 0,1 % mišinio masės (CLP reglamento I priedo 4.3 skirsnio 4.3.3.1. punktas).
- Cheminis mišinys turi būti klasifikuojamas kaip **patvarus, mobilus ir toksiškas (PMT)** arba **labai patvarus ir didelio mobilumo (vPvM)**, jeigu nors viena cheminio mišinio sudedamoji dalis yra klasifikuojama kaip PMT arba vPvM ir jeigu jos mišinyje yra ne mažiau, negu 0,1 % mišinio masės (CLP reglamento I priedo 4.4 skirsnio 4.4.3.1. punktas).

Sudedamoji dalis priskiriama:	Bendrosios koncentracijos ribos, dėl kurių mišinys priskiriamas:	
	PBT	vPvB
PBT	≥ 0,1 %	
vPvB		≥ 0,1 %

PBT / vPvB ir PMT / vPvM pavojingumo klasių ženklinimo elementai

4.3.1 lentelė

Patvarumo, bioakumuliacijos ir toksiškumo (PBT) ir didelio patvarumo ir didelės bioakumuliacijos (vPvB) savybių ženklinimo etiketės elementai

	PBT	vPvB
Simbolis/piktograma		
Signalinis žodis	Pavojinga	Pavojinga
Pavojingumo frazė	EUH440: Kaupiasi aplinkoje ir gyvuose organizmuose, įskaitant žmones	EUH441: Gausiai kaupiasi aplinkoje ir gyvuose organizmuose, įskaitant žmones
Atsargumo frazė dėl prevencijos	P201 P202 P273	P201 P202 P273
Atsargumo frazė dėl reakcijos	P391	P391
Atsargumo frazė dėl pašalinimo	P501	P501

4.4.1 lentelė

Patvarumo, mobilumo ir toksiškumo (PMT) ir didelio patvarumo ir didelio mobilumo (vPvM) ženklinimo etiketės elementai

	PMT	vPvM
Simbolis/piktograma		
Signalinis žodis	Pavojinga	Pavojinga
Pavojingumo frazė	EUH450: Gali sukelti ilgalaikę ir pasklidą vandens išteklių taršą	EUH451: Gali sukelti labai ilgalaikę ir pasklidą vandens išteklių taršą
Atsargumo frazė dėl prevencijos	P201 P202 P273	P201 P202 P273
Atsargumo frazė dėl reakcijos	P391	P391
Atsargumo frazė dėl pašalinimo	P501	P501

KOMISIJOS DELEGUOTOJO REGLAMENTO (ES) [2023/707](#) priedo 4.3 ir 4.4 skirsniai

Teisinės prievolės ir rekomendacijos prievolės vykdytojams

Nustatytų pavojų perkėlimas į CLP reglamento VI priedą per Deleguotuosius reglamentus (ATP)

ED HH, ED ENV, PBT / vPvB

SVHC nustatymas (REACH reglamento 57 str.)

Kandidatinis sąrašas
SDL

Autorizacija

Cheminės medžiagos, kurios nustatytos kaip:

- ED HH 1 kategorijos;
- ED ENV 1 kategorijos;
- PBT ir vPvB.

Veikliosios medžiagos, įeinančios į biocidinių ir augalų apsaugos produktų sudėtį

- Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/2865 37(7) str. EK, siekdama išvengti cheminių medžiagų pavojingųjų savybių vertinimo dubliavimo, įtrauks jas į CLP reglamento VI priedą ne vėliau, kaip iki 2026-06-11.

Suderinta klasifikacija ir ženklavimas (CLP reglamento 36 str.)

CLP reglamento VI priedas;
Ženklavimas;
SDL;
REACH XVII priedas;
Sektorinės rizikos valdymo priemonės.

2025-06-11

Kandidatinis labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų autorizacijos [sąrašas](#).

Teisinės prievolės dėl naujų pavojingumo klasių nustatymo

CLP reglamentas

- Atlikite cheminių medžiagų ir mišinių klasifikacijos peržiūrą nedelsiant (CLP reglamento 15(1) str.).
- Pateikite atnaujintą pranešimą apie chemines medžiagas į Klasifikavimo ir ženklavimo inventorių (CLP reglamento 40(2) str.). Peržiūrėkite ženklavimo elementus ir atnaujinkite etiketes nedelsiant, kai naujas pavojus yra didesnis (CLP reglamentas 30 str.), o kai pasikeitimai susiję su suderinta klasifikacija, atnaujinimai taikomi nuo ATP CLP nustatytos taikymo datos.
- Pateikite / atnaujinkite cheminių mišinių pranešimus Apsinuodijimų centrams (CLP reglamento 45 str. ir VIII priedas).

REACH reglamentas

- Atnaujinkite cheminės medžiagos registracijos dokumentacijas (žr. [Komisijos įgyvendinimo reglamentas \(ES\) 2020/1435](#)) ne vėliau, kaip tą dieną, nuo kurios pasikeitimas yra taikomas, kai keičiasi CLH, ir per 6 mėn. nuo savarankiškos klasifikacijos pasikeitimo.
- Atnaujinkite saugos duomenų lapus (REACH reglamento 31(9) str.) nedelsdami, kai sužinoma nauja informacija apie pavojus.

Atnaujinti ECHA IT įrankiai

Nuo 2024-04-29 skelbiamas atnaujintas IUCLID 6 programos formatas – tai dokumentacijų parengimo įrankis, kuris naudojamas:

- Pranešimo į Klasifikavimo ir ženklavimo inventorių parengimui;
- Suderinto klasifikavimo ir ženklavimo (CLH) pasiūlymo parengimui;
- Registracijos dokumentacijos parengimui.

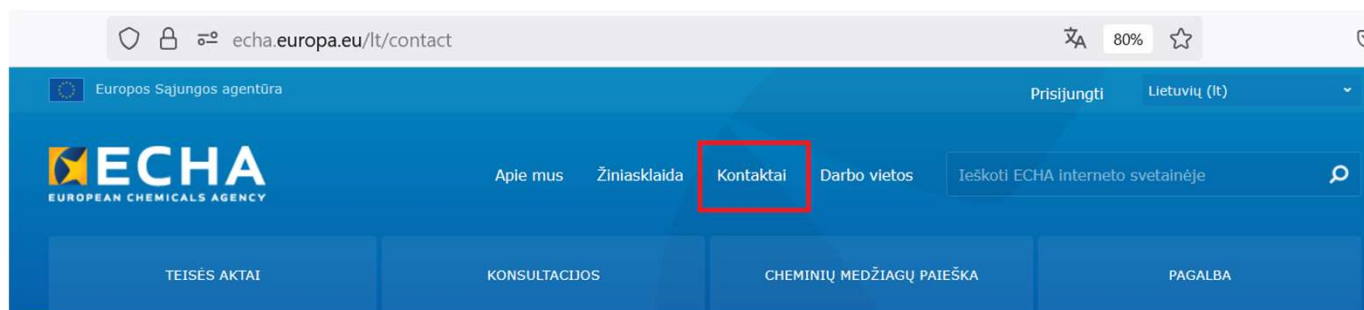

Atnaujinta REACH-IT programa – tai dokumentacijų pateikimo įrankis, kad jis galėtų priimti atnaujintą IUCLID 6 programos formatą, kuris naudojamas:

- Pranešimo į Klasifikavimo ir ženklavimo inventorių pateikimui;
- Registracijos dokumentacijos pateikimui.

Naudokite atnaujintus ECHA IT įrankius teisinių prievolių įvykdymui.

Techninė pagalba: <https://echa.europa.eu/lt/support>

ECHA > Kontaktai

Kontaktai

I am from a company or a member of the public and I need

Regulatory support

REACH, CLP, BPR, PIC, WFD (SCIP), POPs, DWD, EUON, EUCLEF ...

Technical support

IUCLID, REACH-IT, R4BP3, chemical data on ECHA website...

Additional support

Invoicing, access to documents, speaking requests, visits to ECHA...

I am from

Au

Technical support

I need support with:

 Chemical data published by ECHA	 CHESAR	 ECHA Submission portal ECHA Submission portal
 ePIC	 IUCLID 6	 IUCLID 6 IUCLID cloud
 R4BP 3	 REACH-IT	 System-to-System

APLINKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

ECHA rekomendacijų atnaujinimas

ECHA, bendradarbiaudama su EFSA, atnaujino rekomendacinį dokumentą „[CLP kriterijų taikymo rekomendacijos](#)“ dėl naujų pavojingumo klasių nustatymo ir kriterijų taikymo:

→ **3 dalis. [Pavojai sveikatai:](#)**

- 3.11 ED HH

→ **4 dalis. [Pavojai aplinkai:](#)**

- 4.2 ED ENV;
- 4.3 PBT / vPvB;
- 4.4 PMT / vPvM.

Atnaujintos rekomendacijos paskelbtos 2024 m. lapkritį

 ECHA
EUROPEAN CHEMICALS AGENCY

GUIDANCE

Guidance on the Application of the CLP Criteria

Guidance Series Overview (Incl. notes on usage)

Guidance to Regulation (EC) No 1272/2008 on classification, labelling and packaging (CLP) of substances and mixtures

Version 1.0
Nov 2024

 ECHA
EUROPEAN CHEMICALS AGENCY

GUIDANCE

Guidance on the Application of the CLP Criteria

Part 1: General Principles for Classification and Labelling

Guidance to Regulation (EC) No 1272/2008 on classification, labelling and packaging (CLP) of substances and mixtures

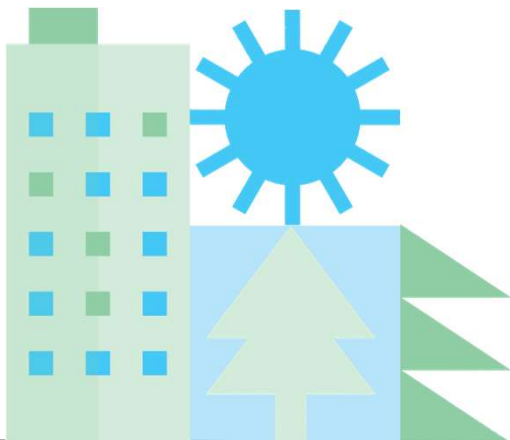
Version 5.0
Nov 2024

Rekomendacijos prievolės vykdytojams

- Įsidėmėkite taikymo datas ir pereinamuosius laikotarpius. Cheminėms medžiagoms taikymo datos skiriasi nuo cheminiams mišiniams nustatytų taikymo datų laiko atžvilgiu;
- Klasifikuokite chemines medžiagas ir mišinius, jiems priskiriant naujas pavojingumo klases;
- Vadovaukitės „[CLP kriterijų taikymo rekomendacijomis](#)“.
- Daugiau informacijos apie kriterijų pritaikymą galite rasti ECHA internetiniame seminare „[Introduction to ECHA's guidance on new CLP hazard classes](#)“.

Pokyčiai nevyksta atsitiktinai, jie vyksta keičiantis.
Tapkite tų pokyčių dalimi ir prisidėkite prie aplinkos
be toksinių medžiagų kūrimo

<https://aaa.lrv.lt>, <https://gamta.lt>

+370 612 63024

reachclp@gamta.lt

Juozapavičiaus g. 9, Vilnius